

Landenrapporten Atradius

Midden-Oosten en Noord-Afrika – juli 2016

Inhoud

Atradius STAR-rating van het politieke risico Pagina 3

Belangrijkste economieën in het Midden-Oosten
en Noord-Afrika

Algerije Pagina 4

Egypte Pagina 6

Jordanië Pagina 9

Koeweit Pagina 11

Marokko Pagina 13

Saoedi-Arabië Pagina 16

Tunesië Pagina 18

Verenigde Arabische Emiraten Pagina 21

Economieën in het Midden-Oosten en Noord-Afrika: Atradius STAR-rating van het politieke risico*:

Algerije:	6 (matig-hoog risico) - positief
Egypte:	6 (matig-hoog risico) - negatief
Jordanië:	5 (matig risico) - negatief
Koeweit:	3 (matig-laag risico) - positief
Marokko:	5 (matig risico) - positief
Saoedi-Arabië:	3 (matig-laag risico) - negatief
Tunesië:	6 (matig-hoogrisico) - positief
Verenigde Arabische Emiraten:	3 (matig-laag risico) - positief

* De STAR rating loopt van 1 tot 10, waarbij 1 het laagste risico aangeeft en 10 het hoogste.

De 10 ratingstappen zijn samengevoegd tot 5 algemene categorieën om hun interpretatie in termen van kredietkwaliteit te vergemakkelijken. Beginnende vanaf het gunstigste deel van het kwaliteits-spectrum, variëren die categorieën van ,laag risico', ,matig-laag risico', ,matig risico', ,matig-hoog risico' tot ,hoog risico' met een aparte score gereserveerd voor ,zeer hoog risico'.

In aanvulling op de 10-puntsschaal zijn aan elke stap op de schaal ratingmodifiers verbonden: ,positief', ,stabiel' en ,negatief'. Dankzij de ratingmodifiers is het mogelijk om verder te verfijnen en differentiëren tussen landen in termen van risico.

[Klik hier](#) voor meer informatie over de Atradius STAR rating.

Algerije

Belangrijkste importlanden (2014, % van totaal)

China:	14,1 %
Frankrijk:	10,8 %
Italië:	8,6 %
Spanje:	8,6 %
Duitsland:	6,5 %

Belangrijkste exportmarkten (2014, % van totaal)

Spanje:	15,2 %
Italië:	13,2 %
Frankrijk:	11,0 %
Verenigd Koninkrijk:	8,8 %
Nederland:	8,1 %

Kerncijfers

	2013	2014	2015	2016*	2017*
Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)	2,8	3,8	2,8	2,5	2,8
Inflatie (jaar-op-jaar, % verandering)	3,2	2,9	4,8	4,7	6,2
Reële particuliere consumptie (jaar-op-jaar, % verandering)	5,0	4,4	3,7	3,3	2,9
Reële export van goederen en diensten (jaar-op-jaar, % verandering)	-5,7	0,2	0,2	0,6	-0,6
Begrotingssaldo (% van het bbp)	-0,4	-7,3	-17,3	-12,5	-8,7
Lopende rekening/bbp (%)	0,5	-4,4	-15,0	-14,5	-9,5
Buitenlandse schuld/bbp (%)	2,5	2,5	2,8	3,4	3,3
Buitenlandse schuld/export van goederen en diensten (%)	7,2	8,1	11,9	15,6	13,0
Kortlopende schuld/deviezenreserves (%)	0,7	1,1	1,2	1,7	1,7
Deviezenreserves (in maanden van goederenimport)	35,6	30,2	28,0	26,4	21,6

* prognose Bron: EIU, IHS, IMF

Vooruitzichten prestaties Algerijnse sectoren

juli 2016

Uitstekend:
Het kredietrisico in de sector is laag / de bedrijfsprestaties in de sector zijn sterk ten opzichte van de trend op lange termijn.

Goed:
Het kredietrisico in de sector is gunstig / de bedrijfsprestaties in de sector liggen boven de trend op lange termijn.

Redelijk:
Het kredietrisico in de sector is gemiddeld / de bedrijfsprestaties in de sector zijn stabiel.

Matig:
Het kredietrisico in de sector is relatief hoog / de bedrijfsprestaties in de sector liggen onder de trend op lange termijn.

Slecht:
Het kredietrisico in de sector is hoog / de bedrijfsprestaties in de sector zijn zwak ten opzichte van de trend op lange termijn.

Landbouw	Automotive/ Transport	Chemie/Farmacie	Bouw	Duurzame consumptiegoederen
Elektronica/ICT	Energie (olie/gas)	Financiële diensten	Voeding	Machines/ Engineering
Metaal	Papier	Diensten	Staal	Textiel

Politieke situatie

Staatshoofd:

President Abdelaziz Bouteflika
(sinds april 1999)

Regeringsvorm:

Democratisch verkozen regering,
maar sterke politieke invloed van het
leger.

Bevolking:

41,1 miljoen (naar schatting)

Momenteel stabiele situatie, maar risico's blijven

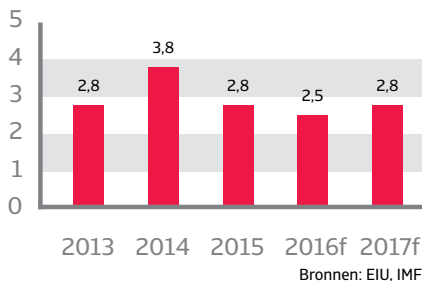
In Algerije ligt de politieke macht voornamelijk bij President Bouteflika, die algemeen beschouwd wordt als de man die de vrede in het land heeft hersteld na een jarenlange burgeroorlog tussen de regering en militante Islamieten in de jaren 1990, en die in 2005 overweldigende steun kreeg voor een verzoeningsplan.

President Bouteflika is nu een eind in de 70 en niet in heel goede gezondheid, waardoor het niet zeker is dat hij zijn hele termijn tot 2019 zal uitdienen. Er is niet meteen een opvolger in beeld en het is niet uitgesloten dat spanningen binnen de politieke elite stijgen als Bouteflika onverwacht zou aftreden.

Op dit moment is de binnenlandse veiligheidssituatie nog stabiel, maar het risico op terroristische aanslagen is gestegen door de politieke onrust in buurlanden Libië en Mali. Endemische 'vriendjespolitiek', hoge werkloosheid en een gebrek aan betaalbare woningen kunnen de sociale onrust aanwakkeren en leiden tot meer steun voor de militante Islam, vooral onder jonge mensen. De regering probeert de economie te diversifiëren, maar voorlopig met weinig succes. De regering staat voor de uitdaging voldoende banen te creëren om de heel hoge jongerenwerkloosheid terug te dringen. Begin 2016 keurde het parlement enkele grondwetswijzigingen goed om democratische elementen te versterken.

Economische situatie

Reële groei bbp (%)

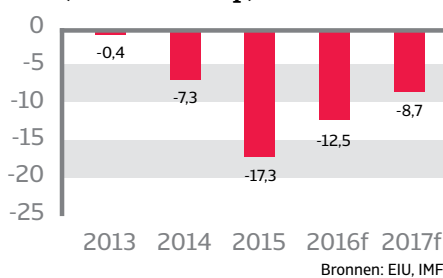

Overheidsbudget getroffen door lagere olieprijs

De economie in Algerije steunt op de olie- en gasector, die goed is voor meer dan 95% van de uitvoerinkomsten. De bbp-groei vertraagde in 2015 tot 2,8% en zal in 2016 naar verwachting zakken tot 2,5%, door de aanhoudende negatieve impact van de lage olieprijs op de economie; vooral op het overheidsbudget en buitenlandse financiering. De inkomsten uit energie daalden in 2015 met bijna 50%.

Om het hoge begrotingstekort terug te dringen is de regering begonnen met het inperken van de uitgaven door te snoeien in de subsidies en infrastructuurprojecten op te schorten. Maar het omvangrijke sociale zekerheidsstelsel aanpakken ligt gevoelig, gezien een mogelijke sociale onrust.

Begrotingssaldo (% van het bbp)

Op korte termijn zou een tekort beheersbaar moeten zijn, omdat de overheids-schuld en de buitenlandse schuld nog steeds laag zijn. Het land bezit nog altijd voor meer dan 140 miljard Amerikaanse dollar aan buitenlandse reserves, ondanks sterke dalingen in 2015 en 2016. Maar indien de olieprijs langere tijd bescheiden blijft, zal de Algerijnse overheid gedwongen zijn om haar uitgaven veel meer te beperken.

Algerije probeert op te schuiven naar een markteconomie, maar door haar enorme olie- en gasreserves, haar socialistische geschiedenis en vele jaren van burgeroorlogen, houdt de overheid de economie nog altijd in een vaste greep (geschat wordt dat 90% van het Algerijnse bbp nog onder controle staat van de staat). De economie is nog te afhankelijk van de oliesector en moet verder diversifiëren. De groei in andere sectoren is voorlopig onvoldoende om nieuwe banen te creëren. Overheidsinmenging, een banksector die ondermaats presteert, logge bureaucratie en corruptie belemmeren nog altijd buitenlandse investeringen en initiatieven van privébedrijven.

Egypte

Belangrijkste importlanden (2014, % van totaal)

China:	11,3 %
Duitsland:	7,8 %
Verenigde Staten:	7,3 %
Koeweit:	4,9 %
Italië:	4,6 %

Belangrijkste exportmarkten (2014, % van totaal)

Italië:	9,2 %
Saoedi-Arabië:	7,4 %
India:	7,2 %
Turkije:	5,4 %
Verenigde Staten:	4,2 %

Kerncijfers

	2013	2014	2015	2016*	2017*
Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)	2,1	2,2	4,2	3,8	3,9
Inflatie (jaar-op-jaar, % verandering)	9,5	10,0	10,4	11,9	12,2
Reële particuliere consumptie (jaar-op-jaar, % verandering)	2,6	4,1	2,8	3,0	3,7
Reële export van goederen en diensten (jaar-op-jaar, % verandering)	6,0	-11,9	-0,4	2,2	8,1
Begrotingssaldo (% van het bbp)	-13,0	-11,4	-12,3	-11,5	-10,8
Lopende rekening/bbp (%)	-1,3	-2,0	-4,4	-4,8	-4,4
Buitenlandse schuld/bbp (%)	16	13	15	18	19
Buitenlandse schuld/export van goederen en diensten (%)	71	59	76	108	120
Kortlopende schuld/deviezenreserves (%)	17	23	23	23	24
Deviezenreserves (in maanden van goederenimport)	3,0	2,3	2,9	3,5	3,5

* prognose Bron: EIU, IHS, IMF

Vooruitzichten prestaties Egyptische sectoren

juli 2016

Uitstekend:
Het kredietrisico in de sector is laag / de bedrijfsprestaties in de sector zijn sterk ten opzichte van de trend op lange termijn.

Goed:
Het kredietrisico in de sector is gunstig / de bedrijfsprestaties in de sector liggen boven de trend op lange termijn.

Redelijk:
Het kredietrisico in de sector is gemiddeld / de bedrijfsprestaties in de sector zijn stabiel.

Matig:
Het kredietrisico in de sector is relatief hoog / de bedrijfsprestaties in de sector liggen onder de trend op lange termijn.

Slecht:
Het kredietrisico in de sector is hoog / de bedrijfsprestaties in de sector zijn zwak ten opzichte van de trend op lange termijn.

Landbouw	Automotive/ Transport	Chemie/Farmacie	Bouw	Duurzame consumptiegoederen
				
Elektronica/ICT	Energie (olie/gas)	Financiële diensten	Voeding	Machines/ Engineering
				
Metaal	Papier	Diensten	Staal	Textiel
				

Politieke situatie

Staatshoofd:

Abdel Fattah Saeed Hussein Khalil al-Sisi (sinds juni 2014)

Regeringsvorm:

De facto militaire regering

Bevolking:

90,2 miljoen (naar schatting)

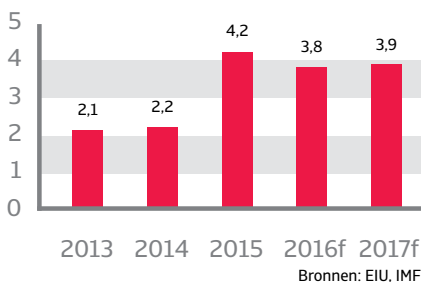
De binnenlandse veiligheidssituatie blijft gespannen

Na de staatsgreep van het Egyptische leger tegen de regering van de Moslimbroederschap in juli 2013, is de politieke situatie opnieuw stabiel geworden. Maar die stabiliteit bracht wel meer repressie (bepinning persvrijheid) en beperkingen op betogingen met zich mee. Vooral de Moslimbroederschap wordt onderdrukt en verbannen van het politieke toneel, met veel leiders in de gevangenis.

De binnenlandse veiligheidssituatie blijft gespannen, omdat het militaire optreden de Moslimbroederschap in de illegaliteit heeft geduwd, wat het risico op verdere radicalisering van bepaalde elementen vergroot. Op het Sinaï-schiereiland en aan de grens met Libië zorgen jihadistische groeperingen voor onrust. De grootste van die groeperingen is de zogenaamde 'Sinaï-provincie', een tak van Islamitische Staat. Deze groepering heeft de verantwoordelijkheid opgeëist van de crash van een Russisch verkeersvliegtuig in oktober 2015.

Economische situatie

Reële groei bbp (%)

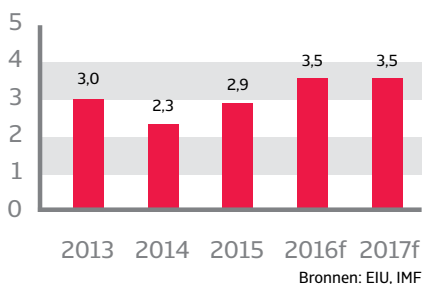

Zwakke economische situatie en onzekere vooruitzichten

In 2015 hebben binnenlandse veiligheidskwesties, en vooral de bomaanslag op een Russisch verkeersvliegtuig in oktober, zeer negatieve gevolgen gehad voor het toerisme en de economie. Deze vergrootten de al negatieve impact van de politieke instabiliteit van de laatste jaren op het toerisme en buitenlandse investeringen als belangrijkste bronnen van buitenlandse valuta, wat resulteert in een tekort aan Amerikaanse dollars in de economie. De deviezenreserves zijn laag en de importdekking bedraagt maar zo'n drie maanden. Daardoor worden investeringen uitgesteld en hebben een aantal bedrijven de productie moeten stilleggen door een gebrek aan geïmporteerde goederen. Verwacht wordt dat de economische groei in 2016 zal vertragen tot onder 4%.

Deviezenreserves

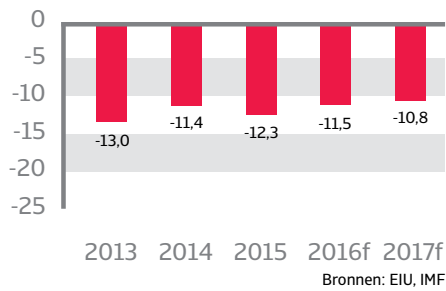
(in maanden van goederenimport)

Hoewel een recente devaluatie van het Egyptisch pond door de Centrale Bank de druk op deviezenreserves enigszins kan verlichten, blijft er op korte termijn naar verwachting een tekort aan Amerikaanse dollar. Dat zal een negatieve impact hebben op het ondernemersvertrouwen. Door de zwakke munt zal de inflatie in 2016 stijgen, naar verwachting tot bijna 12% in 2016. Om de stijging van de inflatie in te tomen, heeft de Centrale Bank begin 2016 de rentevoet opgetrokken tot 11,25%.

Overige zwakke punten blijven de zwakke overheidsfinanciën en de sterke afhankelijkheid van buitenlandse financiering. Het begrotingstekort blijft hoog en de staatsschuld klimt tot meer dan 90% van het bbb. Het begrotingstekort zal de komende jaren slechts mondjesmaat afnemen. Het zal politiek moeilijk worden om bijkomende maatregelen door te voeren om het tekort sterk terug te dringen, vooral het beperken van de uitgaven voor sociale projecten, omdat een groot deel van de overheidsuitgaven bedoeld is om de sociale stabiliteit te garanderen. De hoge blootstellingsgraad van lokale banken aan staatsschulden is een risico voor de financiële sector. Egypte blijft sterk afhankelijk van financiering uit het buitenland (2016: meer dan 120% van de reserves), vooral door het grote tekort op de lopende rekening veroorzaakt door de lagere inkomsten uit toerisme en export.

Begrotingssaldo (% van het bbp)

De grootste financiële steun krijgt Egypte momenteel van Golfstaten als Koeweit, Saoedi-Arabië en de Verenigde Arabische Emiraten, maar het land zal steeds meer multilaterale hulp nodig hebben, omdat de financiële steun uit de Golf zou kunnen afnemen door lagere olie-inkomsten in die landen.

Op middellange termijn zien de economische vooruitzichten voor Egypte er positiever uit, dankzij de ontdekking van grote offshore gasvelden. Een stijgende binnenlandse gasproductie zou de komende jaren de elektriciteitsvoorziening moeten verbeteren en de economische activiteit ondersteunen.

Jordanië

Belangrijkste importlanden (2014, % van totaal)

Saoedi-Arabië:	19,6 %
China:	10,5 %
Verenigde Staten:	5,8 %
India:	5,5 %
Verenigde Arabische Emiraten:	4,8 %

Belangrijkste exportmarkten (2014, % van totaal)

Verenigde Staten:	15,8 %
Irak:	15,3 %
Saoedi-Arabië:	12,4 %
India:	7,8 %
Verenigde Arabische Emiraten:	4,0 %

Kerncijfers

	2013	2014	2015	2016*	2017*
Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)	2,8	3,1	2,5	2,7	2,8
Inflatie (jaar-op-jaar, % verandering)	4,8	2,9	-0,9	0,5	2,5
Reële particuliere consumptie (jaar-op-jaar, % verandering)	5,7	-1,6	-0,9	1,7	2,8
Reële export van goederen en diensten (jaar-op-jaar, % verandering)	3,3	9,4	-1,4	3,5	3,8
Begrotingssaldo (% van het bbp)	-8,2	-7,2	-6,6	-6,3	-6,3
Lopende rekening/bbp (%)	-10,4	-7,3	-5,1	-4,2	-6,2
Buitenlandse schuld/bbp (%)	69	67	64	65	67
Buitenlandse schuld/export van goederen en diensten (%)	127	123	135	144	148
Kortlopende schuld/deviezenreserves (%)	79	68	59	58	60
Deviezenreserves (in maanden van goederenimport)	6,9	7,7	8,7	8,7	8,2

* prognose Bron: EIU, IHS, IMF

Vooruitzichten prestaties Jordaanse sectoren

juli 2016

Uitstekend:
Het kredietrisico in de sector is laag / de bedrijfsprestaties in de sector zijn sterk ten opzichte van de trend op lange termijn.

Goed:
Het kredietrisico in de sector is gunstig / de bedrijfsprestaties in de sector liggen boven de trend op lange termijn.

Redelijk:
Het kredietrisico in de sector is gemiddeld / de bedrijfsprestaties in de sector zijn stabiel.

Matig:
Het kredietrisico in de sector is relatief hoog / de bedrijfsprestaties in de sector liggen onder de trend op lange termijn.

Slecht:
Het kredietrisico in de sector is hoog / de bedrijfsprestaties in de sector zijn zwak ten opzichte van de trend op lange termijn.

Landbouw	Automotive/ Transport	Chemie/Farmacie	Bouw	Duurzame consumptie- goederen
Elektronica/ICT	Energie (olie/gas)	Financiële diensten	Voeding	Machines/ Engineering
Metaal	Papier	Diensten	Staal	Textiel

Politieke situatie

Staatshoofd:

Koning Abdoellah II bin al-Hoessein (sinds februari 1999).

Regeringsvorm:

Jordanië is een constitutionele monarchie, maar de macht van het parlement is heel beperkt. Ondanks enkele recente hervormingen ligt de uitvoerende en wetgevende macht grotendeels nog altijd de facto bij de koning, die het recht heeft de regering te ontslaan en het parlement te ontbinden.

Bevolking:

7,0 miljoen (naar schatting)

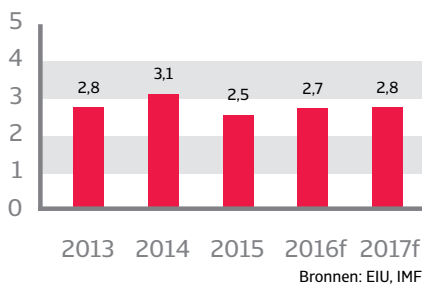
Zwaar te lijden onder de conflicten in de buurlanden

Koning Abdoellah II lijkt de macht opnieuw stevig in handen te hebben na de publieke protesten in 2011 en 2012. De positie van de koning lijkt ook versterkt, omdat hij behoorlijk populair is en veel steun geniet van de veiligheidstroepen en het leger.

Maar de veiligheidssituatie in Jordanië is de laatste jaren verslechterd, omdat het land rechtstreeks te lijden heeft onder het sektarische conflict in Irak en de burgeroorlog in Syrië, evenals de opkomst van Islamitische Staat (IS) in beide buurlanden. Toerisme, diensten en grensoverschrijdende handel hebben te lijden onder de conflicten. Het aantal vluchtelingen in Jordanië maakt momenteel zo'n 15%-20% van de totale bevolking van het land uit, wat de infrastructuur (bijvoorbeeld water en elektriciteit) en de overheidsfinanciën onder druk zet. Het leidt ook tot spanningen tussen vluchtelingen en Jordaniërs, door het al hoge werkloosheidspercentage in het land.

Economische situatie

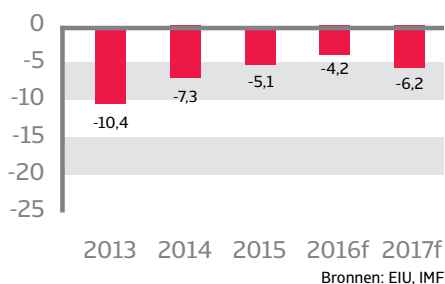
Reële groei bpb (%)

Bescheiden herstel verwacht in 2016

De economische groei van Jordanië heeft nog steeds te lijden onder de aanhoudende conflicten in de regio. De handelstroom met Irak als belangrijke exportbestemming is vertraagd en toerisme en investeringen hebben te lijden onder de veiligheidsproblemen. In 2015 daalden de inkomsten uit toerisme alleen al met 6%. Maar er wordt een bescheiden herstel verwacht in 2016, gesteund door de lage olieprijs (Jordanië voert haar gehele energievraag in) en overheidsinvesteringen in infrastructuur. Na een deflatie van 0,9% in 2015 door de lagere olieprijs en een verminderde particuliere vraag, wordt in 2016 een bescheiden inflatie van 0,5% verwacht.

Lopende rekening (% van het bpb)

De overheidsschuld is hoog en zal dit jaar naar verwachting stijgen tot 90% van het bpb. Het begrotingstekort is ook groot, maar zal in 2016 naar verwachting dalen tot 6,3% van het bpb. Begrotingsconsolidatie is moeilijk door de enorme instroom aan vluchtelingen. Toch wordt er enige verbetering verwacht door hervormingen (het verlagen van subsidies) en de lage olieprijs.

Sinds 2014 is het tekort op de lopende rekening sterk gedaald door de lagere olieprijs, wat de afhankelijkheid van bruto buitenlandse financiering herleidt tot 82% van de reserves. Maar het land blijft sterk afhankelijk van financiering, vooral door de hoge kortlopende schuld, die gerelateerd is aan de handel. Het financieren van de tekorten op de lopende rekening vormt geen probleem, door de goede toegang tot de internationale kapitaalmarkten en financiële steun. De liquiditeit is goed, omdat de buitenlandse reserves gestegen zijn dankzij buitenlandse financiële steun. De importdekking bedraagt in 2016 meer dan acht maanden. Jordanië blijft sterk afhankelijk van buitenlandse financiële steun van zijn Arabische bondgenoten (voornamelijk Saoedi-Arabië), de VS en multilaterale instellingen.

Koeweit

Belangrijkste importlanden (2014, % van totaal)

China:	10,9 %
Verenigde Staten:	10,5 %
Saoedi-Arabië:	7,9 %
Japan:	7,6 %

Belangrijkste exportmarkten (2014, % van totaal)

Zuid-Korea:	17,1 %
India:	16,0 %
Japan:	12,3 %
Verenigde Staten:	11,7 %

Kerncijfers

	2013	2014	2015	2016*	2017*
Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)	1,1	-1,6	1,1	1,1	2,2
Inflatie (jaar-op-jaar, % verandering)	2,7	2,9	3,3	2,9	2,8
Reële particuliere consumptie (jaar-op-jaar, % verandering)	4,9	2,8	1,7	1,6	2,5
Reële export van goederen en diensten (jaar-op-jaar, % verandering)	-4,0	-3,1	0,1	0,4	2,4
Begrotingssaldo (% van het bbp)	26,5	8,0	-12,8	-14,6	-0,4
Reële investeringen in vaste activa (jaar-op-jaar, % verandering)	15,2	2,1	-1,7	0,7	1,2
Buitenlandse schuld/bbp (%)	21	22	32	37	31
Buitenlandse schuld/export van goederen en diensten (%)	21	22	32	37	31
Kortlopende schuld/deviezenreserves (%)	75	78	97	113	114
Deviezenreserves (in maanden van goederenimport)	7,6	7,0	5,8	7,5	4,7

* prognose Bron: EIU, IHS, IMF

Vooruitzichten prestaties Koeweitse sectoren

juli 2016

Uitstekend:
Het kredietrisico in de sector is laag / de bedrijfsprestaties in de sector zijn sterk ten opzichte van de trend op lange termijn.

Goed:
Het kredietrisico in de sector is gunstig / de bedrijfsprestaties in de sector liggen boven de trend op lange termijn.

Redelijk:
Het kredietrisico in de sector is gemiddeld / de bedrijfsprestaties in de sector zijn stabiel.

Matig:
Het kredietrisico in de sector is relatief hoog / de bedrijfsprestaties in de sector liggen onder de trend op lange termijn.

Slecht:
Het kredietrisico in de sector is hoog / de bedrijfsprestaties in de sector zijn zwak ten opzichte van de trend op lange termijn.

Landbouw	Automotive/ Transport	Chemie/Farmacie	Bouw	Duurzame consumptiegoederen
Elektronica/ICT	Energie (olie/gas)	Financiële diensten	Voeding	Machines/ Engineering
Metaal	Papier	Diensten	Staal	Textiel

Politieke situatie

Staatshoofd:

Emir Sabah Al-Ahmad Al-Jaber
 Al-Sabah (sinds januari 2006)

Regeringsleider:

Premier Jaber Al-Mubarak Al-Hamad
 Al-Sabah (sinds november 2011)

Regeringsvorm:

Constitutioneel emiraat

Bevolking:

4,2 miljoen - ongeveer 70% van de
 totale bevolking is immigrant

Stabiel, maar binnenlandse spanningen nemen toe

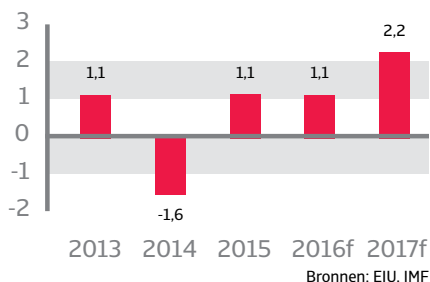
De politieke situatie in Koeweit is relatief stabiel. Sjeik Sabah en zijn regerende Al-Sabahfamilie hebben de macht nog stevig in handen en bezetten de meeste ministerposten. De emir wordt verkozen binnen de regerende familie en benoemd met een stemming in het parlement; de emir benoemt de premier en de vice-premiers. Terwijl kroonprins sjeik Nawaf al-Ahmed al-Sabah in de komende jaren wellicht de emir (die 87 jaar is) opvolgt, zou de daaropvolgende aanstelling van een nieuwe kroonprins kunnen leiden tot een machtsstrijd binnen de regerende familie.

De overheid treedt hard op tegen mensen die kritisch zijn voor de regering en meer politieke hervormingen eisen. Het protest kan nog groeien, doordat de regering van plan is om brandstof- en watersubsidies te verlagen om de overheidsuitgaven te beperken. In april 2016 werd er in de oliesector al gestaakt tegen de besparingen van de regering in de sector.

Het risico op sektarische spanningen tussen soennieten en sjiieten is toegenomen na de bomaanslag op een sjiitische moskee in juni 2015 door IS. Sjiieten vormen zo'n 30% van de inheemse bevolking van Koeweit.

Economische situatie

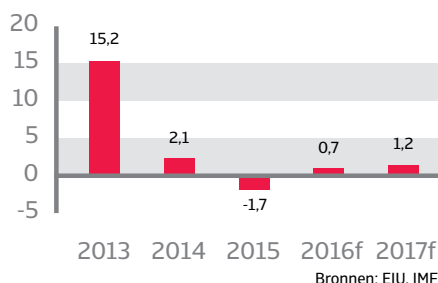
Reële groei bbp (%)

Bescheiden groei, maar financieel nog steeds sterk

De economie van Koeweit draait vooral op de verkoop van olie en gas, goed voor 50% van het bbp, 90% van uitvoerinkomsten en 85% van overheidsinkomsten. Verwacht wordt dat de economische groei in 2016 bescheiden zal blijven, met 1,1%, door de lagere olieprijs en afgenomen olieproductie. Maar investeringen in infrastructuur zullen de economische groei stimuleren. Het begrotingstekort zal in 2016 naar verwachting stijgen tot 15% van het bbp. Hoewel de regering zal snijden in haar totale uitgaven en bepaalde subsidies, zal ze blijven investeren in kapitaalprojecten omdat diversifiëring van de economie hoog op de agenda staat.

Reële investeringen in vaste activa (jaar-op-jaar, % verandering)

Door de aanhoudend lage olieprijs zal de lopende rekening in 2016 een tekort van 7,6% van het bbp vertonen, wat leidt tot een grotere afhankelijkheid van bruto financiering. Maar deze afhankelijkheid van financiering zal geen probleem vormen, aangezien Koeweit beschikt over een groot staatsbeleggingsfonds met geschatte activa van meer dan 590 miljard Amerikaanse dollar en voldoende deviezenreserves. De buitenlandse schuld zal in 2016 stijgen tot 37% van het bbp, komende van 22% van het bbp in 2014, maar dit is vooral een gevolg van de daling van het nominale bbp. De staatsschuld blijft met 14% van het bbp laag in 2016. Daarom deert de lagere olieprijs Koeweit voorlopig nog niet. De Koeweitse dinar is gekoppeld aan een valutamand, gedomineerd door de Amerikaanse dollar. Een devaluatie wordt niet verwacht, aangezien de regering door haar ruime reserves in staat is de koppeling te ondersteunen.

Marokko

Belangrijkste importlanden (2014, % van totaal)

Spanje:	13,5 %
Frankrijk:	13,3 %
China:	7,6 %
Verenigde Staten:	7,0 %
Saoedi-Arabië:	5,4 %

Belangrijkste exportmarkten (2014, % van totaal)

Spanje:	21,9 %
Frankrijk:	20,8 %
Brazilië:	4,6 %
Italië:	4,3 %
Verenigde Staten:	3,6 %

Kerncijfers

	2013	2014	2015	2016*	2017*
Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)	4,7	2,4	4,4	3,0	4,5
Inflatie (jaar-op-jaar, % verandering)	1,9	0,4	1,6	1,4	2,4
Reële particuliere consumptie (jaar-op-jaar, % verandering)	3,6	3,3	4,5	4,1	4,6
Reële export van goederen en diensten (jaar-op-jaar, % verandering)	0,9	6,3	4,0	3,5	4,3
Begrotingssaldo (% van het bbp)	-5,1	-4,9	-4,3	-4,1	-3,6
Lopende rekening/bbp (%)	-8,1	-5,9	-1,7	-2,3	-3,2
Buitenlandse schuld/bbp (%)	37	39	42	41	40
Buitenlandse schuld/export van goederen en diensten (%)	98	100	101	101	103
Kortlopende schuld/deviezenreserves (%)	28	37	28	27	27
Deviezenreserves (in maanden van goederenimport)	4,8	5,1	6,5	6,7	6,6

* prognose Bron: EIU, IHS, IMF

Vooruitzichten prestaties Marokkaanse sectoren

juli 2016

Uitstekend:
Het kredietrisico in de sector is laag / de bedrijfsprestaties in de sector zijn sterk ten opzichte van de trend op lange termijn.

Goed:
Het kredietrisico in de sector is gunstig / de bedrijfsprestaties in de sector liggen boven de trend op lange termijn.

Redelijk:
Het kredietrisico in de sector is gemiddeld / de bedrijfsprestaties in de sector zijn stabiel.

Matig:
Het kredietrisico in de sector is relatief hoog / de bedrijfsprestaties in de sector liggen onder de trend op lange termijn.

Slecht:
Het kredietrisico in de sector is hoog / de bedrijfsprestaties in de sector zijn zwak ten opzichte van de trend op lange termijn.

Landbouw	Automotive/ Transport	Chemie/Farmacie	Bouw	Duurzame consumptiegoederen
Elektronica/ICT	Energie (olie/gas)	Financiële diensten	Voeding	Machines/ Engineering
Metaal	Papier	Diensten	Staal	Textiel

Politieke situatie

Staatshoofd:

Koning Mohammed VI
(sinds juli 1999)

Regeringsvorm:

Constitutionele monarchie.
De koning in Marokko heeft verre-
gaande uitvoerende en wetgevende
bevoegdheden.

Bevolking:

33,5 miljoen (naar schatting)

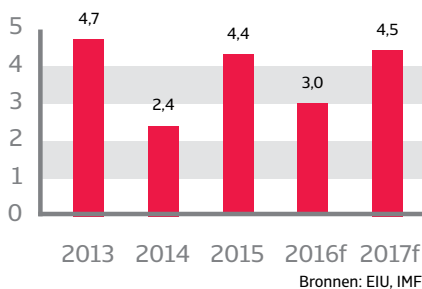
Een stabiele monarchie, maar er blijven risico's bestaan

De politieke situatie is relatief stabiel. Koning Mohammed VI heeft de meeste politieke macht in handen. Er is geen onmiddellijke dreiging voor de monarchie en het establishment, omdat de koning populair is bij de bevolking. Hij blijft op een voorzichtige manier het politieke systeem liberaliseren en de economie hervormen. De politieke stabiliteit in Marokko hangt nauw samen met het terugdringen van de hoge armoede- en jongerenwerkloosheidscijfers, anders kan een toename van sociale onrust niet worden uitgesloten.

Marokko blijft kwetsbaar voor de dreiging van Islamitisch extremisme. Vooral Marokkaanse strijders die terugkeren uit Libië en Syrië baren de autoriteiten zorgen. De binnenlandse veiligheid staat hoog op de agenda van de regering, om negatieve gevolgen voor het toerisme te vermijden.

Economische situatie

Reële groei bbp (%)

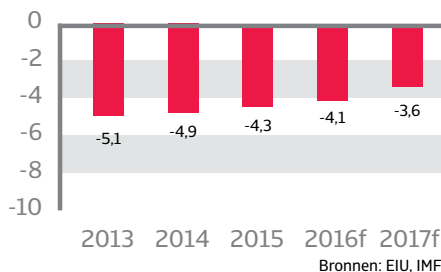

Lagere groei door kleinere output van de landbouw en dalende export

Verwacht wordt dat de economische groei in 2016 met 3% zal vertragen, vooral wegens een droogte die de landbouw in haar greep houdt. Het land is nog altijd sterk afhankelijk van de landbouw, die werk biedt aan zo'n 40% van de beroepsbevolking, en schommelingen in de output van de landbouw hebben grote gevolgen voor de particuliere consumptie en de economie. De export zal getroffen worden door een zwakkere buitenlandse vraag, vooral vanuit het Midden-Oosten en Afrika.

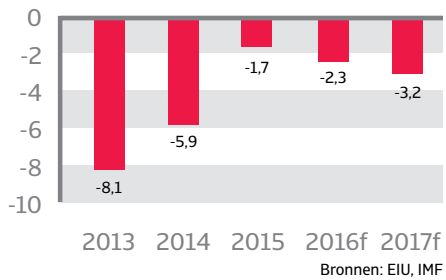
De laatste jaren heeft de regering meer inspanningen gedaan om de economie te diversifiëren door de industriële productie te ontwikkelen, en dan vooral op export gebaseerde sectoren (auto's, luchtvaart en elektronica). Die inspanningen werpen steeds meer hun vruchten af en het gunstige investeringsklimaat trekt buitenlandse investeringen aan, vooral in de auto- en de elektronica-sector. Forse investeringen in hernieuwbare energie en gascentrales stimuleren de productie van elektriciteit.

Begrotingssaldo (% van het bbp)

De overheidsfinanciën zijn erop vooruit gegaan dankzij consolidatiemaatregelen, zoals bijvoorbeeld het verlagen van de brandstofsubsidies in 2015. Het begrotingstekort daalde in 2015 tot 4,3% van het bbp, en verwacht wordt dat het in 2016 en 2017 verder zal dalen. In 2015 daalde het tekort op de lopende rekening tot 1,7% van het bbp, dankzij goedkopere invoer van olie en een groeiende export. In 2016 wordt echter een stijging tot 2,3% van het bbp verwacht, door een zwakkere export en meer invoer van levensmiddelen. Tot nog toe is het geen probleem geweest om het structurele tekort op de lopende rekening te financieren met buitenlandse leningen en buitenlandse directe investeringen. Er wordt verwacht dat het land op lange termijn minder afhankelijk zal worden van de invoer van olie, omdat de regering investeert in hernieuwbare energie.

Lopende rekening (% van het bbp)

Marokko's solvabiliteitspositie is aanvaardbaar, met een buitenlandse schuld die 41% van het bbp bedraagt in 2016. De liquiditeit is goed en zal naar verwachting stabiel blijven met een importdekking van meer dan zes maanden in 2016. Marokko heeft van het IMF een tweejarige voorzorgsliquiditeitslijn (PLL) gekregen, en ook al zal de regering er normaal gezien geen beroep op doen, het is een steun voor Marokko's hervormingsprogramma en duidt op kredietwaardigheid. De dirham is momenteel stevig gekoppeld aan een valutamand, maar zal evolueren naar een flexibeler wisselkoersstelsel, door de plannen van de Centrale Bank om het stelsel geleidelijk te veranderen.

Een potentieel neerwaarts risico voor de economie van Marokko is elke terugval in de eurozone, een heel belangrijke exportbestemming van bedragen die arbeiders overmaken, en de instroom van toeristen.

Saoedi-Arabië

Belangrijkste importlanden (2014, % van totaal)

China:	13,4 %
Verenigde Staten:	12,9 %
Duitsland:	7,2 %
Japan:	5,7 %
Zuid-Korea:	4,9 %

Belangrijkste exportmarkten (2014, % van totaal)

Verenigde Staten:	12,7 %
China:	12,5 %
Japan:	12,2 %
Zuid-Korea:	9,6 %
India:	8,9 %

Kerncijfers

	2013	2014	2015	2016*	2017*
Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)	2,7	3,6	3,4	1,7	2,7
Inflatie (jaar-op-jaar, % verandering)	3,5	2,7	2,2	4,3	4,4
Reële particuliere consumptie (jaar-op-jaar, % verandering)	3,2	6,1	3,4	2,6	2,9
Reële export van goederen en diensten (jaar-op-jaar, % verandering)	0,2	1,7	7,3	3,4	4,9
Begrotingssaldo (% van het bbp)	6,5	-2,3	-17,8	-16,8	-9,3
Reële investeringen in vaste activa (jaar-op-jaar, % verandering)	5,6	7,5	-2,8	1,1	4,6
Buitenlandse schuld/bbp (%)	21	22	26	28	26
Buitenlandse schuld/export van goederen en diensten (%)	38	44	64	76	67
Kortlopende schuld/deviezenreserves (%)	9	10	11	11	12
Deviezenreserves (in maanden van goederenimport)	37,8	33,4	29,2	28,4	28,0

* prognose Bron: EIU, IHS, IMF

Vooruitzichten prestaties Saoedische sectoren

juli 2016

Uitstekend:
Het kredietrisico in de sector is laag / de bedrijfsprestaties in de sector zijn sterk ten opzichte van de trend op lange termijn.

Goed:
Het kredietrisico in de sector is gunstig / de bedrijfsprestaties in de sector liggen boven de trend op lange termijn.

Redelijk:
Het kredietrisico in de sector is gemiddeld / de bedrijfsprestaties in de sector zijn stabiel.

Matig:
Het kredietrisico in de sector is relatief hoog / de bedrijfsprestaties in de sector liggen onder de trend op lange termijn.

Slecht:
Het kredietrisico in de sector is hoog / de bedrijfsprestaties in de sector zijn zwak ten opzichte van de trend op lange termijn.

Landbouw	Automotive/ Transport	Chemie/Farmacie	Bouw	Duurzame consumptiegoederen
Elektronica/ICT	Energie (olie/gas)	Financiële diensten	Voeding	Machines/ Engineering
Metaal	Papier	Diensten	Staal	Textiel

Politieke situatie

Head of state/government:

Koning en Eerste Minister Salman bin Abdoel Aziz al-Saoed (sinds januari 2015)

Regeringsvorm:

Monarchie

Bevolking:

32,0 miljoen (naar schatting) - meer dan 30% van de bevolking is immigrant

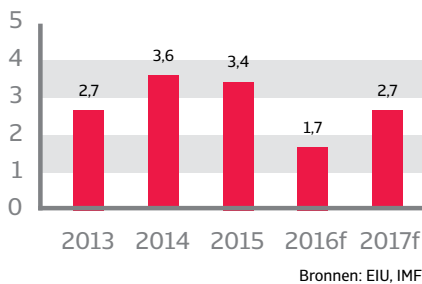
Een assertiever buitenlands beleid

De aanhoudende politieke onrust in het Midden-Oosten is een uitdaging voor de Saoedische leiders, met grote veiligheidsproblemen door de huidige situatie in buurlanden Irak en Jemen. Saoedi-Arabië voelt zich steeds meer uitgedaagd door een groeiende invloed van Iran, de traditionele rivaal voor hegemonie in de Golfregio. Daarom wordt het Saoedische buitenlands beleid assertiever, vooral als reactie tegen de Iraanse invloed, bijvoorbeeld door de (soennitische) oppositietroepen in Syrië te steunen en, sinds maart 2015, door een rechtstreekse militaire interventie in Jemen tegen de oprukkende Houthi-rebellen, een sjii-tische stam die de steun van Iran zou genieten.

In eigen land gaat men ervan uit dat politieke en maatschappelijke hervormingen louter cosmetisch zullen zijn, daar de regerende Saud-familie en het klerikale establishment stevig in het zadel zullen blijven.

Economische situatie

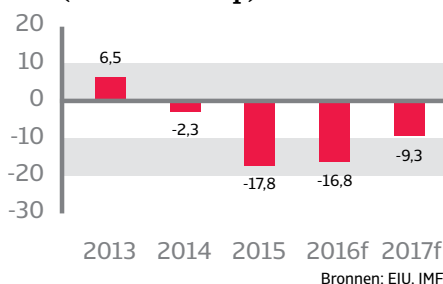
Reële groei bbp (%)

De economie heeft nog ruimte om de daling van de olieprijsen op te vangen

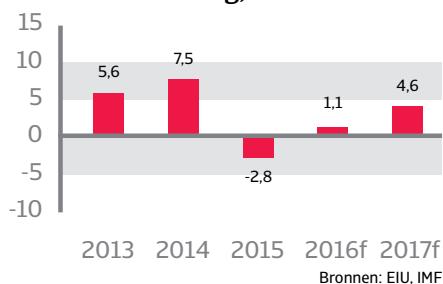
De economie van Saoedi-Arabië draait op de productie van olie, met een sterke overheidscontrole op alle belangrijke economische activiteiten. De economische groei heeft te lijden onder de gedaalde olieprijsen, en de bbp-groei zal naar verwachting vertragen tot 1,7% in 2016, na een groei van 3,4% in 2015. De economische activiteit wordt ondersteund door lopende grote investeringen in infrastructuur (metro Riyad) en nieuwe industriële projecten (bijvoorbeeld petrochemisch complex Sadara). De banksector is nog gezond, maar de lagere olieprijs heeft de financiële sector getroffen door een afgenomen liquiditeit. De kredietgroei is vertraagd en de balansen zijn wat verslechterd.

Begrotingssaldo (% van het bbp)

Omdat olie zorgt voor 80% van de overheidsinkomsten, is het niet verrassend dat de dalende olieprijsen zware negatieve gevolgen hebben voor de overheidsfinanciën. In 2015 steeg het begrotingstekort tot bijna 18% van het bbp, terwijl de verwachte daling tot een tekort van 9% van het bbp in 2017 vooral het gevolg is van bezuinigingsmaatregelen. De benzineprijsen zijn sterk gestegen en de subsidies voor elektriciteit, water en brandstof voor de rijke Saudi's zijn verlaagd, terwijl privatiseringen gepland zijn en er gesnoeid wordt in de kapitaaluitgaven.

Reële investeringen in vaste activa (jaar-op-jaar, % verandering)

De lopende rekening ging van hoge overschotten in voorgaande jaren naar een tekort van 5,4% in 2015, en in 2016 wordt een nieuw tekort van 9,3% verwacht. Daar staat wel tegenover dat Saoedi-Arabië, dankzij haar heel grote deviezenreserves en lage staatsschuld (14,7% van het bbp in 2015) die tekorten makkelijk zal kunnen financieren. De importdekking bedraagt in 2016 bijna 30 maanden. De afhankelijkheid van buitenlandse financiering bedraagt in 2016 slechts 15% van de deviezenreserves.

Terwijl Saoedi-Arabië in staat is om nog enkele jaren veel uit te geven, zou een structurele verschuiving naar een lange periode van lagere olieprijsen uiteindelijk wel een risico inhouden voor de economie. Een verregaande diversifiëring van de economie, weg van de afhankelijkheid van olie, staat hoog op de politieke agenda. Elk jaar treden jonge Saudi's toe tot de arbeidsmarkt, terwijl de economie niet genoeg banen creëert om de bevolkingsgroei bij te benen.

Tunesië

Belangrijkste importlanden (2014, % van totaal)

Frankrijk:	16,4 %
Italië:	14,7 %
China:	7,2 %
Duitsland:	7,0 %
Algerije:	6,3 %

Belangrijkste exportmarkten (2014, % van totaal)

Frankrijk:	27,9 %
Italië:	18,7 %
Duitsland:	10,0 %
Libië:	3,8 %
Spanje:	3,4 %

Kerncijfers

	2013	2014	2015	2016*	2017*
Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)	2,4	2,3	0,8	2,4	3,4
Inflatie (jaar-op-jaar, % verandering)	5,8	4,9	4,9	3,9	4,4
Industriële productie (jaar-op-jaar, % verandering)	-1,5	-0,7	-1,4	1,5	2,5
Reële export van goederen en diensten (jaar-op-jaar, % verandering)	1,9	-1,5	-2,5	3,0	3,3
Begrotingssaldo (% van het bbp)	-4,6	-4,5	-4,4	-4,6	-4,2
Lopende rekening/bbp (%)	-8,4	-9,0	-9,1	-9,4	-8,8
Buitenlandse schuld/bbp (%)	55	55	59	63	66
Buitenlandse schuld/export van goederen en diensten (%)	105	110	129	151	155
Kortlopende schuld/deviezenreserves (%)	90	95	91	95	100
Deviezenreserves (in maanden van goederenimport)	3,4	3,3	3,8	3,8	3,5

* prognose Bron: EIU, IHS, IMF

Vooruitzichten prestaties Tunesische sectoren

juli 2016

Uitstekend:
Het kredietrisico in de sector is laag / de bedrijfsprestaties in de sector zijn sterk ten opzichte van de trend op lange termijn.

Goed:
Het kredietrisico in de sector is gunstig / de bedrijfsprestaties in de sector liggen boven de trend op lange termijn.

Redelijk:
Het kredietrisico in de sector is gemiddeld / de bedrijfsprestaties in de sector zijn stabiel.

Matig:
Het kredietrisico in de sector is relatief hoog / de bedrijfsprestaties in de sector liggen onder de trend op lange termijn.

Slecht:
Het kredietrisico in de sector is hoog / de bedrijfsprestaties in de sector zijn zwak ten opzichte van de trend op lange termijn.

Landbouw	Automotive/ Transport	Chemie/Farmacie	Bouw	Duurzame consumptie- goederen
Elektronica/ICT	Energie (olie/gas)	Financiële diensten	Voeding	Machines/ Engineering
Metaal	Papier	Diensten	Staal	Textiel

Politieke situatie

Staatshoofd:

President Beji Caid Essebsi
(sinds december 2014)

Regeringsleider:

Eerste Minister Habib Essid
(sinds februari 2015)

Regeringsvorm:

Coalitieregering van seculiere en
Islamitische partijen

Bevolking:

11,2 miljoen (naar schatting)

Onstabiele veiligheidssituatie houdt aan

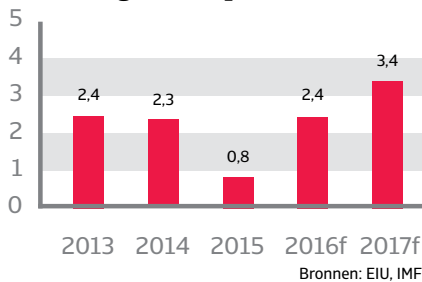
In Tunesië verliepen de parlements- en presidentsverkiezingen van oktober 2014 rustig. Een coalitie van vier partijen leidt het land sinds het begin van 2015. Maar bij deze brede coalitieregering, die bestaat uit zowel seculiere als (gematigde) Islamitische partijen, liggen spanningen en moeilijke besluitvorming op de loer.

De binnenlandse veiligheidssituatie blijft gespannen en het risico op nieuwe terroristische aanslagen na verschillende aanslagen in 2015 blijft hoog. Naar schatting 3.000 Tunesiërs hebben gevochten of vechten nog altijd voor IS in Syrië en Libië, en sommige zijn teruggekeerd en vormen een verhoogd veiligheidsrisico. Tunesië heeft ook nog altijd te lijden onder de aanhoudende burgeroorlogen in buurland Libië.

Het verbeteren van de maatschappelijke en economische omstandigheden, wordt een enorme uitdaging voor de regering, want de werkloosheid is nog altijd heel hoog en als de regering er niet in slaagt de algemene levensstandaard te verbeteren, ontstaat er mogelijk sociale onrust.

Economische situatie

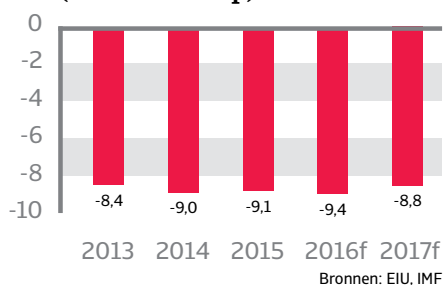
Reële groei bbp (%)

Bescheiden herstel verwacht in 2016

In 2015 vertraagde de bbp-groei tot 0,8%, door de impact van de onstabiele veiligheidssituatie op het bedrijfsklimaat en de economie. Vooral de toeristische sector werd vorig jaar getroffen door de terroristische aanslagen. In 2016 zal het bbp naar verwachting met 2,4% groeien, maar dit herstel is sterk afhankelijk van de veiligheidssituatie, en een eventuele verslechtering zou de binnenlandse vraag (particuliere consumptie en investeringen) en het toerisme opnieuw zwaar kunnen treffen. Overheidsuitgaven, vooral in onderontwikkelde regio's, zullen de groei aansporen.

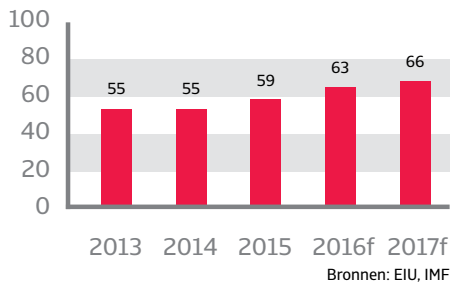
Lopende rekening (% van het bbp)

Het begrotingstekort is hoog (4,4% van bbp in 2015) door meer sociale uitgaven en investeringen. Er wordt echter verwacht dat lagere olie- en voedselprijzen de overheidsfinanciën ademruimte zullen geven in 2016 en 2017. Tegelijkertijd is het tekort op de lopende rekening hoog (meer dan 9% van het bbp in 2015 en 2016), door een zwakkere export, lagere bedragen die arbeiders overmaken (heel wat Tunesiërs werkten in Libië) en minder inkomsten uit het toerisme. Om beide tekorten te financieren wordt er meer in het buitenland geleend, met een hoge buitenlandse schuld (59% van het bbp in 2015) tot gevolg.

De deviezenreserves zijn nog comfortabel in termen van maanden importdekking, aangezien de import gedaald is door de zwakke binnenlandse vraag. De kortlopende schuld in verhouding tot de deviezenreserves blijft echter hoog in 2016, met 95%. De deviezenreserves dekken Tunesië's sterke afhankelijkheid van buitenlandse financiering niet, en het land zal afhankelijk blijven van multilaterale en bilaterale steun. Het krijgt aanzienlijke financiële steun van het IMF, de Wereldbank, Europese landen en de VS. Die steun zal normaal gesproken blijven, aangezien internationale donoren het lopende overgangsproces naar een stabiel democratisch systeem willen steunen. Maar om de buitenlandse schuld op lange termijn onder controle te houden, moet de regering het begrotingstekort terugdringen en hervormingen doorvoeren om de economische groei te versnellen.

Buitenlandse schuld (% van bbp)

Meer structurele hervormingen zijn nodig om de economische groei te versnellen en de hoge werkloosheid terug te dringen. Bureaucratie aanpakken, corruptie terugdringen en het belasting- en subsidiestelsel hervormen zijn nodig om de economische omstandigheden te verbeteren. Maar door de huidige politieke en maatschappelijke situatie ziet het er naar uit dat dat voorlopig een traag proces zal zijn.

Verenigde Arabische Emiraten

Belangrijkste importlanden (2014, % van totaal)	
China:	15,7 %
India:	13,4 %
Verenigde Staten:	8,9 %
Duitsland:	5,3 %
Japan:	4,7 %

Belangrijkste exportmarkten (2014, % van totaal)	
Japan:	14,8 %
India:	11,4 %
Iran:	9,6 %
Zuid-Korea:	5,7 %
China:	5,5 %

Kerncijfers	2013	2014	2015	2016*	2017*
Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)	4,3	4,6	3,3	2,0	3,0
Inflatie (jaar-op-jaar, % verandering)	1,1	2,3	4,1	2,8	4,2
Reële particuliere consumptie (jaar-op-jaar, % verandering)	6,0	-0,3	2,6	2,4	3,9
Reële export van goederen en diensten (jaar-op-jaar, % verandering)	4,5	8,2	3,9	4,0	5,3
Begrotingssaldo (% van het bbp)	10,4	5,0	-3,7	-6,6	-1,9
Reële investeringen in vaste activa (jaar-op-jaar, % verandering)	8,3	3,6	2,5	1,7	7,1
Buitenlandse schuld/bbp (%)	46	48	55	65	61
Buitenlandse schuld/export van goederen en diensten (%)	43	47	54	64	65
Kortlopende schuld/deviezenreserves (%)	95	85	71	79	79
Deviezenreserves (in maanden van goederenimport)	3,6	4,0	4,6	4,1	4,0

* prognose Bron: EIU, IHS, IMF

Vooruitzichten prestaties sectoren van de VAE

juli 2016

Uitstekend:
Het kredietrisico in de sector is laag / de bedrijfsprestaties in de sector zijn sterk ten opzichte van de trend op lange termijn.

Goed:
Het kredietrisico in de sector is gunstig / de bedrijfsprestaties in de sector liggen boven de trend op lange termijn.

Redelijk:
Het kredietrisico in de sector is gemiddeld / de bedrijfsprestaties in de sector zijn stabiel.

Matig:
Het kredietrisico in de sector is relatief hoog / de bedrijfsprestaties in de sector liggen onder de trend op lange termijn.

Slecht:
Het kredietrisico in de sector is hoog / de bedrijfsprestaties in de sector zijn zwak ten opzichte van de trend op lange termijn.

Landbouw	Automotive/ Transport	Chemie/Farmacie	Bouw	Duurzame consumptiegoederen
				
Elektronica/ICT	Energie (olie/gas)	Financiële diensten	Voeding	Machines/ Engineering
				
Metaal	Papier	Diensten	Staal	Textiel
				

Politieke situatie

Staatshoofd:

President Sjeik Khalifa bin Zayed Al Nahyan (sinds november 2004), Emir van Abu Dhabi

Regeringsleider:

Vicepresident en premier Mohammed bin Rashid Al Maktoem (sinds december 2006), Emir van Dubai

Regeringsvorm:

Federatie van zeven Emiraten: Abu Dhabi, Ajman, Fujairah, Dubai, Ras al-Khaimah, Umm al-Qaywayn en Sharjah

Bevolking:

9,9 miljoen (naar schatting) - meer dan 80% van de bevolking is immigrant.

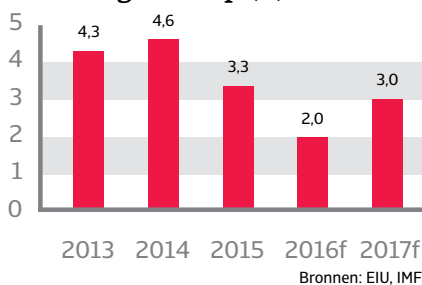
De binnenlandse politieke situatie is stabiel

De binnenlandse politiek wordt aanzienlijk beïnvloed door de regerende families en de traditionele stammenstructuren. Politieke partijen en vakbonden zijn verboden en oppositie is haast onbestaand. De Nationale Raad (Federal National Council, FNC) heeft als wetgevend orgaan slechts een adviserende rol. Toch is er een zekere vorm van politieke liberalisering, zeker in vergelijking met andere staten in de regio.

De VAE maken deel uit van de alliantie tegen Islamitische Staat (IS) en heeft in dat verband luchtaanvallen uitgevoerd tegen IS in Syrië en Libië. Door dit engagement is het risico op terroristische aanslagen in de VAE in principe gestegen. De veiligheidstroepen worden wel beschouwd als competent en daadkrachtig. In het algemeen zijn er geen aanwijzingen voor grote veiligheidsrisico's.

Economische situatie

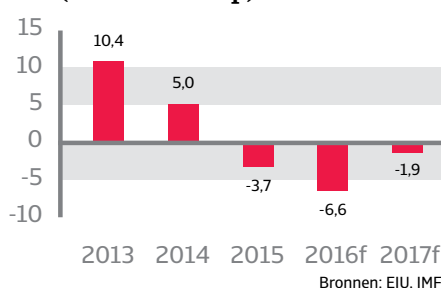
Reële groei bbp (%)

Steeds meer problemen voor heel wat sectoren

Ondanks de diversifiëring van de economie van de VAE (70% van het totale bbp komt uit niet-oliesectoren) heeft de economie te lijden onder de directe en indirecte gevolgen van de daling van de olieprijs. De lagere olieprijs wegen op de overheidsinkomsten, wat op zijn beurt gevolgen heeft voor de overheids-deposito's in de banksector, met strengere leenvoorwaarden tot gevolg. Verwacht wordt dat de bbp-groei in 2016 zal dalen tot 2% vanwege lagere belastinginkomsten, afnemende liquiditeit in de banksector en minder ondernemersvertrouwen. Sinds het vierde kwartaal van 2015 komen de bedrijven in IT, duurzame consumptiegoederen, voeding, metaal, staal en bouw steeds meer in de problemen. De dienstensector in Dubai wordt getroffen door een dalend aantal toeristen (vanuit Rusland en andere Golfstaten), minder vraag naar huizen en lagere investeringen. De wispelturige grondstofprijzen (vooral staal, metalen en voeding) in 2015 hebben negatieve gevolgen voor verschillende handelaren, verkopers en distributeurs, die problemen hebben met liquiditeit/kasstroom en betalingen aan leveranciers uitstellen of in sommige gevallen hun zaken gewoon opdoeken.

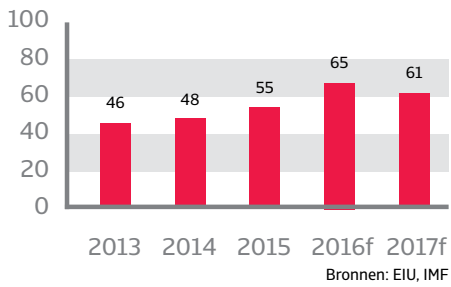
Begrotingssaldo (% van het bbp)

Het begrotingstekort zal in 2016 naar verwachting stijgen tot 6,6% van het bbp, komende van 3,7% in 2015. Er is gesnoeid in de uitgaven, maar dat is niet genoeg om de dalende inkomsten te stoppen. Verwacht wordt dat subsidies voor brandstof, water en elektriciteit verder verlaagd zullen worden en nieuwe belastingen zullen worden ingevoerd. Dit, samen met een geleidelijk herstel van de olieprijs, zou moeten leiden tot een veel kleiner tekort in 2017.

Voor 2016 wordt op de lopende rekening een tekort van 2,5% van het bbp verwacht, door lagere uitvoerinkomsten. Daardoor, en door een hoge betalingscapaciteit, zijn de VAE sterk afhankelijk van buitenlandse financiering (120% van deviezenreserves). Maar door de ruime hoeveelheid activa in buitenlandse valuta (reserves en staatsbeleggingsfondsen) kunnen de VAE de hogere uitgaven eenvoudig financieren.

Buitenlandse schuld (% van bbp)

Hoewel de solvabiliteitspositie van de VAE als sterk wordt beschouwd, werken de regering en overheidsgerelateerde entiteiten van Dubai nog altijd met veel vreemd vermogen. Met een schuldenlast van 143 miljard Amerikaanse dollar leeft nog altijd de vrees dat Dubai financieringsmoeilijkheden zou kunnen krijgen. Maar een combinatie van herfinanciering, verkoop van activa en terugbetalingen moet dit onder controle kunnen houden - zolang het beleggerssentiment in de toekomst niet gevoelig verslechtert.

Hebt u dit landenrapport met interesse gelezen? Kijkt u dan ook eens op onze website www.atradius.nl.
U vindt hier nog meer Atradiuspublicaties die zich richten op de mondiale economie, waaronder meer landenrapporten, sectoranalyses, advies over creditmanagement en artikelen over actuele businessstopics.

Actief op Twitter? Volg [@atradiusNL](https://twitter.com/atradiusNL) of zoek op [#landenrapport](https://twitter.com/hashtag/landenrapport) om up to date te blijven met de nieuwste versie.

Volg Atradius op Social Media

[@atradiusNL](https://twitter.com/atradiusNL) [Atradius-Nederland](https://www.linkedin.com/company/atradius-nederland) [atradiusNL](https://www.youtube.com/channel/UCatradiusNL)

Disclaimer

Dit rapport wordt louter ter informatie verstrekt en is niet bedoeld als enige aanbeveling aan de lezer(s) met betrekking tot een specifieke transactie, investering of strategie. Lezers zijn zelf verantwoordelijk voor het nemen van commerciële en andere beslissingen omtrent de verstrekte informatie. Hoewel Atradius al het noodzakelijke heeft gedaan om te verzekeren dat de informatie in dit rapport verkregen is van betrouwbare bronnen, kan Atradius niet verantwoordelijk gesteld worden voor fouten of omissies, of voor de resultaten verkregen door gebruik van deze informatie. Alle informatie in dit rapport wordt gegeven 'zoals ze is', zonder garantie op volledigheid, accuraatheid, tijdsgebondenheid, of op de resultaten verkregen door gebruik van het rapport, en zonder garantie van enige soort, uitdrukkelijk of geïmpliceerd. In geen geval zal Atradius, haar gerelateerde partners of corporaties, of de partners, agenten of werknemers hiervan verantwoordelijk gesteld kunnen worden voor enige genomen beslissing of actie die zij zouden nemen op basis van de in dit rapport verstrekte informatie om het even welke schade het betreft, zelfs wanneer vooraf geïnformeerd over de mogelijke negatieve gevolgen.

Copyright Atradius N.V. 2016

Atradius
David Ricardostraat 1 – 1066 JS Amsterdam
Postbus 8982 – 1006 JD Amsterdam
Nederland
Tel. 020 553 9111
info@atradius.nl
www.atradius.nl